

OK and proud

In de documentaire *De OK-vrouw* deelt actrice Halina Reijn het verdriet over haar kinderloosheid. En verklaart ze haar ongemak.

Door **Nadia Ezzeroli**

Actrice Halina Reijn (40) riep een storm aan reacties op toen ze een jaar geleden in een column in de Vlaamse krant *De Morgen* uit de kast kwam als 'OK-vrouw', ongewenst kinderloze vrouw. Met de kanttekening dat het in haar geval niet aan een vruchtbaarheidsprobleem ligt dat er (nog) geen kinderen zijn, maar dat de juiste man nog niet op haar radar is verschenen. En vooral: dat ze geregeld verdriet heeft over de afwezigheid van een gezin, ondanks haar succesvolle carrière en haar grote warme sociale netwerk.

Reijn was eigenlijk al 'volledig klaar' met het onderwerp toen *De Wereld Draait Door* (DWDD) haar benaderde voor een documentaire die maandag wordt uitgezonden. Ze mocht dan wel talloze 'lieve reacties en tips' hebben gekregen, maar dat ze een maatschappelijke discussie ontzettend en het boegbeeld werd van OK-vrouwen overviel haar. De actrice heeft daarom lang getwijfeld of ze op het aanbod van DWDD moest ingaan. 'Uiteindelijk hebben ze me toch overtuigd', zegt Reijn. 'Ik wilde niet dat het een egodocument zou worden, maar een ode aan non-conformisme.' Voor de opnamen ging Reijn onder meer in gesprek met haar zussen, moeder en vrienden over (het verlangen naar) ouderschap en toewijding aan een glanzende carrière of ideaal. En ze sprak een psychologe van het VU-ziekenhuis, gespecialiseerd in therapie voor vrouwen met een onvervulde kinderwens. Op een kleine stoel in de behandelkamer, met brandende kaarsjes op de achtergrond. Reijn grinnikt als ze aan die sessies terugdenkt. 'Ik geloof dat het ongemak wel aan mij af te lezen is. Maar ik vond dat ik ook dat deel moest laten zien, relativerend en zonder pretentie.'

Het verhaal van de OK-vrouw gaat niet alleen over eenzaamheid, benadrukt de actrice, maar ook over sociale druk. 'Aan de ene kant vinden mensen dat je niet mag klagen, omdat je alles hebt en er in deze maakbare wereld altijd opties zijn om je voort te planten. Aan de andere kant gaat het ook over de rol van de vrouw. Wat verwacht de samenleving van

me? En ben ik wel een goede feminist als ik ook sterk verlang naar een kind?'

Tijdens het schieten van de film vertelde haar zus - moeder van drie kinderen - dat ze van mening is dat vrouwen met een succesvolle carrière in de Nederlandse samenleving juist meer erkenning krijgen dan moeders. Zo had Reijn het zelf nog niet gezien. 'In die zin zijn we een interessant gezin voor zo'n documentaire. Mijn zus heeft zich toegewijd aan het moederschap, ik heb geen kinderen en mijn andere zusje worstelt soms met de combinatie van gezin en carrière. Al die verschillende perspectieven komen aan bod.'

'Een van de interessantste reacties op de discussie was van Arnon Grunberg', zegt de actrice. In *de Volkskrant* schreef Grunberg naar aanleiding van haar column dat Reijn 'schrijft over haar verdriet, vergetend dat er mensen zijn die hun kinderen en/of partner vervloeken. Onze cultuur is te ver doorgeschooten in het bestrijden van pijn, alsof het pijnloze leven ideaal zou zijn.'

Reijn: 'Daar kon ik me volledig in vinden. Grunberg heeft daarmee een veel kernachtiger punt geraakt. Lijden hoort bij het leven, en misschien moet je pijn inderdaad niet altijd willen wegnemen.'

Dat inzicht komt ook terug in de documentaire, zegt Reijn. 'Mijn goede vriend Ivo van Hove bekijkt mijn worsteling ook universeler. Verlangen naar het moeilijk bereikbare zit nu eenmaal in de mens. Iedereen is een alien.'

Voor Halina Reijn is het rouwen over kinderloosheid inmiddels een veel kleiner onderdeel van haar leven geworden. 'Juist omdat het zo publiekelijk was. Ik kon collectief lijden met anderen, om maar in de woorden van Grunberg te blijven. Dat heeft verlossend en troostend gewerkt.'

Dat haar beste vriendin Carice van Houten momenteel in verwachting is heeft de pijn voor Reijn overigens niet erger gemaakt. Integendeel, zegt ze. 'Ik had het eigenlijk niet verwacht, daarom geeft het hoop. Ik ben erg trots op Carice en ik ben samen met haar ontzettend gelukkig vanwege haar zwangerschap. Dat geluk geeft ook veel voldoening. En wie weet:

mijn oma kreeg op haar 46ste nog een kind.'

Gülşah Doğan, *De OK-vrouw*, maandag 16/5, 19.00 uur, NPO 1.

★ OK-BOEGBEELD

In mei 2015 schreef Halina Reijn in *De Morgen* een persoonlijke column over haar onvervulde kinderwens. De actrice ontving duizenden reacties. Vanwege de grote belangstelling voor het thema, de beperkte tijd voor een gesprek in een uitzending en de complexiteit van het onderwerp, besloot de redactie van *De Wereld Draait Door* een documentaire te maken met Halina Reijn in de hoofdrol. Reijn schreef ook een boek over het thema, *Loos*, dat 18 mei uitkomt bij Uitgeverij Nijgh & Van Ditmar.

Halina Reijn in de documentaire *De OK-vrouw*, over ongewenst kinderloze vrouwen.

Foto BNN Vara